

figt over Statens Indtægter og Udgifter, der netop har som sin Forudsætning den rettelige bestaaende Tilstand og særlig altsaa ogsaa de bestaaende Love, og at det altsaa ikke er stemmende med en rigtig Opfattelse af Budgettets Væsen, om man vil paa Finantsloven gjøre Afvigelser fra det rettelige og lovlige bestaaende Grundlag for den hele Statsordning. Men dernæst kan det ogsaa siges, at Rigsdagen eller en af dens Afdelinger kommer i Virkeligheden i nogen Modsigelse med sig selv, naar den gennem Finantsloven vil gribe forstyrrende og ødelæggende ind overfor de Institutioner, den selv har været med til at skabe derigennem, at den vedtog Lovene. Dertil kan endelig for det Tredie føies dette, at naar et enkelt Thing, og særlig Folkethinget, benytter sig af sin Indflydelse paa Finantsloven til derigennem indirekte at gribe forstyrrende eller forandrende ind i bestaaende Love, nødende maaske det andet Thing og Regjeringen til at finde sig i saadanne Forandringer, saa gjør Folkethinget sig skyldig i Overgreb; thi til bestaaende Loves Forandring kræves Overensstemmelse mellem de tre Lovgivningsfaktorer. Men naar man nu spørger om, hvorvidt disse Ræsonnementer kunne gjøres gjældende ogsaa med Hensyn til provisoriske Love, forekommer det mig at være indlysende, at Svaret herpaa maa blive: Nei. Her er ikke Tale om, at Folkethinget skulde komme i Modsigelse med sig selv ved gennem Finantsloven at ødelægge, hvad den selv havde været med til at opbygge. Her er ikke Tale om noget Overgreb, hvorved Folkethinget vilde gribe forstyrrende ind i, hvad der er de tre Lovgivningsfaktorens Værk, og som krævede Samstemning mellem de tre Faktorer for igjen at blive forandret. Thi provisoriske Love ere ikke et Værk af de tre Lovgivningsfaktorer, og de provisoriske Love adskille sig fra almindelige og ordinære Love derved, at der ikke kræves Samstemning mellem de tre Lovgivningsmagters Faktorer, for at de kunne hæves eller forandres, men den ene af disse Faktorer er tilstrækkelig til at medføre deres Ophævelse. Dette gjør det, forekommer det mig, væsentligt, at hele denne Sammenstilling passer ikke. Nei, Sandheden er at søge, tror jeg, i en Udtalelse af den høitærede Conseilspræsident ved en Veilighed en Gang i afdvige December Maaned, hvor han udtrykte sig omtrent saaledes — jeg tør ikke indestaa for, at det er nøiagtig Ordene, men jeg tror nok, at Meningen var den, at Regjeringen kunde ikke finde sig i at skulle tage imod en Finantslov, hvorpaa

der var negtet Bevillinger til bestaaende Love, thi dette vilde være en Ydmygelse for Regjeringen. Ganske vist synes det, som om den høitærede Conseilspræsident der støttede sig paa dette Ræsonnement, som jeg nys har tilladt mig at belyse; og som det forekommer mig, at gjendrive; men jeg tilstaar, jeg har ikke personlig været i nogen Tvivl om, at uagtet den meget lærde Conseilspræsident hentydede til dette Moment, svarer det egentlig ikke fuldstændig til hans virkelige Tanke. Jeg tror, at hans Tanke kommer man lettere til at se, naar man lægger særlig Mærke til det af ham brugte Ord: Ydmygelse. Jeg tror i det Mindste at have gjættet hans Tanke, og jeg vil føie til, jeg kan fuldt vel forstaa hans Tankegang, naar han netop har accentueret denne Side af Sagen. Thi Sagen er vel i Grunden den, at det, som det dreier sig om her, er i Virkeligheden om Seir eller Nederlag; det, som Talen er om, er ikke i og for sig disse konstitutionelle, for ikke at sige juridiske Spørgsmaal; det er slet ikke Spørgsmaalet om Gendarmer eller ikke Gendarmer, men det er ganske vist, at, i det Dødblik Regjeringen maatte blive nødt til at finde sig i, at disse provisoriske Foranstaltninger uden Samstemning mellem Faktorerne, mod Regjeringens og det andet Things Billie, bragtes til endelig Afgjørelse her i Folkethinget og mod de andre Faktorens Billie bleve ihjelslaede, enten det nu skete der igennem, at man negter Bevillingerne paa Finantsloven, eller der igennem, at man uden videre ihjelslaar Lovforslagene, hvis de komme herind, saa vilde i Virkeligheden den Seiersbane, som Ministeriet efter min Formening har vandret henad i de senere Aar, ende med et Nederlag; saa vilde efter min Formening Positionen med eet Slag være omgjort. I det Dødblik, det virkelig kom til at manifestere sig, at man ikke kunde undgaa at maatte anerkjende Folkethingets Berettigelse, Folkethingets Magt til at ødelægge, at ihjelslaa gennem de enkelte provisoriske Love hele det System, i Kraft af hvilket Ministeriet med Held har kunnet optage Kampen med Oppositionen her i de sidste Aar, vilde, som jeg sagde før, Sagen have vendt sig saaledes, at det saa blev et Nederlag for Regjeringen, alt som den stod næsten med Seierspalmen i Hænde. Det er efter min Formening egentlig Kjernen i Sagen, og derfor forstaar jeg meget godt, at den meget lærde Conseilspræsident siger dette: Jeg kan ikke finde mig i en saadan Finantslov, jeg kan ikke paa den Maade lade mig stemple af Folkethinget som den, der har handlet uberettiget, jeg kan